

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 stycznia 2017 r., Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

1. zmienił, zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...), i, poprzedzając je, orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. z dnia 10 czerwca 2015 roku w ten sposób, że postanowił:

a) zaliczyć wnioskodawcę do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności także z przyczyn neurologicznych i dopisać obok symbolu 05-R, symbol 10-N;

b) zmienił punkt III orzeczenia w ten sposób, że w miejsce zapisu „do 30.06.2016 r.” wpisać zapis „na stałe”;

2. oddalił odwołanie w pozostałej części.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Orzeczeniem z dnia 10 czerwca 2015 roku, (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył A. K. (1) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, symbol niepełnosprawności określono jako 05-R, orzeczenie zostało wydane do dnia 30 czerwca 2016 roku, stwierdzono, iż ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 27 kwietnia 2015 roku, zaś nie da się ustalić od kiedy istnieje niepełnosprawność.

Na skutek odwołania wnioskodawcy od powyższego orzeczenia, w dniu 9 września 2015 roku Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Wnioskodawca A. K. (1) uległ wypadkowi przy pracy. Konsekwencją tego, było uznanie go, w dniu 27 października 2000 roku, przez Zakład Ubezpieczeń Zdrowotnych za całkowicie niezdolnego do pracy, zaś stwierdzona niezdolność o charakterze stałym.

W latach sześćdziesiątych, A. K. (1) przeżył operację łątki prawego stawu kolanowego, zaś w 1998 roku miał operację kręgosłupa na poziomie L4/L5/S1.

W dniu 27 kwietnia 2015 roku odwołujący złożył wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Badaniem ortopedycznym rozpoznano u odwołującego : dolegliwości bólowe prawego stawu kolanowego, pojawiające się również obrzęki tego stawu, ból w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa , okresowo pojawiające się wrażenie niepewności – jakby podwijania się lewej stopy w stawie skokowym. U A. K. (1) rozpoznano widoczne w prawym stawie kolanowym blizny po operacji łątki i po operacji torbieli dołu podkolanowego. W czasie biernych ruchów w stawach kolanowych wyczuwalne są trzeszczenia, bardziej po prawej stronie – pojawia się tam ból. Zginanie prawego stawu kolanowego ograniczone – do ok. 120°. Obwód prawego uda zmniejszony (o ok. 1,5 cm), tak samo obwód prawej голени (o ok. 1 cm) w porównaniu z drugą nogą. W zakresie kręgosłupa widoczne i wyczuwalne jest spłylenie fizjologicznych krzywizn kręgosłupa. W okolicy lędźwiowej widoczna jest dobrze wygojona blizna po operacji. Odległość podbródek-mostek 0 cm, odległość palce-podłoga 20 cm. Czynne ruchy prostowania palców i całej lewej stopy w stawie skokowym są gorsze u wnioskodawcy w porównaniu z drugą stroną ciała.

W zakresie narządów ruchu u A. K. (1) występują zmiany zwyrodnieniowe w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa i mają charakter dyskopatii wielopoziomowej, zmiany zwyrodnieniowe obu stawów kolanowych, zwłaszcza po prawej stronie, blizny po przebytej przed 50 laty operacji łątki i po operacji torbieli prawego stawu kolanowego w 2015 roku oraz blizna po operacji dyskopatii L4/L5/S1. Występują również ograniczenia ruchu zginania prawego stawu kolanowego, niewielkie zaniki mięśni prawej kończyny dolnej, objawy niedowładu lewej stopy, wielomiejscowy

zespół bólowy i poczucie pogorszenia sprawności. Wszystkie te dolegliwości uzasadniają zaliczenie A. K. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności o przyczynie 05-R. Stopień niepełnosprawności ma charakter trwały i datuje się od 27 kwietnia 2015 roku, przy czym jego początku nie da się ustalić. Nie istnieją, jednocześnie, podstawy do zaliczenia wnioskodawcy do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym z przyczyn ortopedycznych.

Jednocześnie A. K. (1) nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym. Zgłaszane przez niego trudności w długotrwałym chodzeniu nie znajdują dostatecznego potwierdzenia w przeprowadzonych badaniach. Ograniczenia ruchomości zgięciowej prawego stawu kolanowego nie obejmują tzw. funkcjonalnego zakresu. Zaniki mięśni prawej kończyny dolnej nie mają charakteru nasilonego. Niedowład w zakresie mięśni prostujących palce i całą lewą stopę w stawie skokowym są niewielkie i nie uniemożliwiają wystarczająco sprawnego samodzielnego poruszania się. Dlatego nie ma podstaw do uznania wnioskodawcy za osobę o znacznie ograniczonych możliwościach samodzielnego poruszania się.

Badaniem neurologicznym stwierdzono u wnioskodawcy objawy uszkodzenia lewych korzeni rdzeniowych z niedowładem lewej stopy. Objawy te ograniczają sprawność ruchową A. K. (1), ale nie w stopniu istotnym. Występujące dolegliwości stanowią podstawę do stwierdzenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zgodnie z kodem 05-R oraz 10-N o charakterze stałym. Stan zdrowia wnioskodawcy nie spełnia jednak przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym. Dystansem, który decyduje o tym, że ograniczenia w sprawności ruchowej pacjenta nie są istotne jest możliwość samodzielnego przejścia odcinka o odległości kilkudziesięciu do 100 metrów. Wnioskodawca jest w stanie przebyć taki dystans, nie ma tutaj istotnego ograniczenia sprawności ruchowej. Z powodów neurologicznych A. K. (1) powinien chodzić jak najwięcej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie na podstawie przedstawionej dokumentacji medycznej oraz na podstawie opinii biegłych: ortopedy i neurologa, a także opinii uzupełniających, ustnych, wydanych przez tych biegłych. Wnioski opinii były zgodne i kwalifikowały wnioskodawcę do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Opinie te zostały doręczone stronom wraz z zobowiązaniem do zajęcia stanowiska w ich zakresie, zgłoszenia zarzutów i wniosków, pod rygorem uznania opinii za niekwestionowane.

W ocenie Sądu Rejonowego, zarzuty kierowane przez wnioskodawcę do opinii biegłych, nie były zasadne. Zdaniem Sądu, sporządzone w sprawie opinie cechują się spójnością, logicznością i analitycznością wywodów. Zostały przygotowane przez lekarzy specjalistów z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej oraz neurologii, będących biegłymi sądowymi z wieloletnim doświadczeniem zawodowym, dających rękojmię sporządzenia opinii zgodnie z zasadami sztuki.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Rejonowy uznał, że odwołanie jest zasadne częściowo i skutkuje zmianą zaskarżonych orzeczeń Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) i (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. , poprzez zaliczenie wnioskodawcy do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, także z przyczyn neurologicznych (10-N) obok symbolu 05-R, a także, poprzez przyznanie stopnia niepełnosprawności na stałe.

Sąd Rejonowy wskazał , że zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r, Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Z poczynionych, w postępowaniu, ustaleń wynika, że wnioskodawca cierpi na schorzenia, będące następstwem przebytej operacji usunięcia łąkotki oraz wypadku przy pracy z 1998 roku.

Na podstawie sporządzonej, w sprawie, opinii biegłego z zakresu ortopedii oraz opinii uzupełniającej tego biegłego, Sąd uznał, iż wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym o przyczynie 05-R i niepełnosprawność ta ma charakter stały. Istnieją bowiem u A. K. zmiany zwyrodnieniowe narządów ruchu w zakresie

kończyn dolnych (stawy kolanowe) oraz dyskopatia wielopoziomowa kręgosłupa. Odwołujący zatem wymaga pomocy przy wykonywaniu niektórych czynności (np. zakładania obuwia, przenoszenia cięższych przedmiotów). Ustalono również, iż zmiany nie rokują uzyskania znaczącej poprawy, zaś wszczęcie endoprotezy może jedynie ograniczyć dolegliwości bólowe. W ustnej opinii uzupełniającej, biegły ortopeda poparł wnioski, sformułowane w opinii głównej oraz wskazał, iż podtrzymał decyzję (...), dotyczącą daty ustalenia stopnia niepełnosprawności.

Na podstawie zaś opinii biegłego z zakresu neurologii Sąd ustalił, iż wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, również z powodów neurologicznych, zgodnie z kodem 10-N na stałe.

W zakresie podnoszonych przez wnioskodawcę zarzutów, dotyczących nieuznania przez (...) ustaleń ZUS w zakresie zdolności A. K. (1) do pracy Sąd uznał, iż decyzja ZUS nie jest wiążąca dla (...) i odwrotnie, a taki pogląd znajduje poparcie w utrwalonej linii orzeczniczej. Sąd wskazał, że w wyroku z dnia 12 marca 2014 roku w sprawie II UK 360/13 (Legalis 994568) Sąd Najwyższy stwierdził, iż warunkiem zaliczenia do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest nie tylko stopień naruszenia sprawności organizmu w odniesieniu do zdolności do wykonywania zatrudnienia (a nie niezdolności do pracy), ale także istnienie wymogu pomocy innej osoby w celu pełnienia ról społecznych w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Oznacza to, że ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.) wiąże zaliczenie do stopnia niepełnosprawności ze zdolnością do wykonywania zatrudnienia, a nie z niezdolnością do pracy w rozumieniu przepisów rentowych, a nadto z możliwością wypełniania ról społecznych jako elementu uczestnictwa w życiu społecznym (por. także wyrok SN z dnia 12 stycznia 2005 roku w sprawie I UK 102/04, Legalis 104776).

Sąd zaznaczył, że pojęcie niezdolności do pracy występuje w przepisach prawa ubezpieczenia społecznego, głównie w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), natomiast pojęcie niepełnosprawności znajduje swoje umiejscowienie w przepisach dotyczących innych świadczeń socjalnych, jak świadczenia pomocy społecznej, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłki pielęgnacyjne i inne. Na gruncie obowiązującego prawa nie ma podstaw do utożsamiania wymienionych pojęć, względnie negowania występowania między nimi różnic. Różnice występują zarówno w płaszczyźnie definitywnej (pojęcia niezdolności do pracy, zawarte w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest inne niż pojęcie niepełnosprawności, zawarte w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92), jak i w zakresie orzekania o każdym z tych stanów. Są one też przesłanką do przyznania innego rodzaju świadczeń. Dlatego też, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności nie przesądza o niezdolności do pracy zarobkowej (wyrok SA w Białymstoku z dnia 10 czerwca 2014 roku w sprawie III AUa 61/14, Legalis 992585).

Ze względu na powyższe Sąd uznał za zasadne zmianę zaskarżonej decyzji w sposób zgodny z treścią pkt 1 a i b wyroku.

W zakresie zaś wydania wnioskodawcy karty parkingowej Sąd zważył, że kwestię przyznania karty parkingowej regulują przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity Dz. U. za 2012 rok, poz. 1137 ze zm.), przy czym uległy one zasadniczej zmianie na mocy ustawy z dnia 23 października 2013 roku (Dz. U. za 2013 rok, poz. 1446) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 lipca 2014 roku. Dotychczasowe przepisy ustawy Prawo o ruchu drogowym w treści art. 8 ust. 1 stanowiły, iż osoba niepełnosprawna o obniżonej sprawności ruchowej, kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami, o których mowa w art. 7 ust. 2. Natomiast art. 6 b ust. 3 pkt 9 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazywał, że w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności spełnienie przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna). Aktualnie przepis art. 8 ust. 3 a ustawy stanowi, że kartę parkingową wydaje się:

- 1) osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- 2) osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się;
- 3) placówce zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Sąd zaznaczył, że zgodnie z art. 6 b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w ustępie 3 pkt 9, uzupełnia przesłanki, wskazując, iż w przypadku osób niepełnosprawnych, zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek (wskazanych w przepisie art. 8 ust. 3a pkt 1), może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem O4-O (choroby narządu wzroku), O5-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna).

Zdaniem Sądu, porównanie obu stanów prawnych prowadzi do wniosku, że przesłanki uprawniające do karty parkingowej zostały zastrzeżone od dnia 1 lipca 2014 roku. W stanie prawnym obowiązującym do dnia 1 lipca 2014 roku kartę parkingową można było wydać osobie, której niepełnosprawność (bez względu na stopień niepełnosprawności) powodowała ograniczenia w samodzielnym poruszaniu się i przemieszczaniu. Aktualnie karta parkingowa może być wydana osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo umiarkowanym (z ograniczeniem do chorób narządu ruchu, wzroku i przyczyn neurologicznych) mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Ustawodawca rozstrzygnął także kwestię uprawnień osób, którym wydano kartę parkingową na stałe. Przepis art. 6 ustawy nowelizacyjnej wskazywał, że karty parkingowe, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują ważność do dnia określonego jako data ważności karty, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2015 roku.

W ocenie Sądu, nie doszło do naruszenia zasady ochrony praw nabytych, ponieważ zasada ta nie ma charakteru absolutnego. W wyroku z dnia 12 września 2000 r., K 1/2000 Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że z konieczności zachowania praw nabytych, nie można wywodzić obowiązku ustawodawcy kreowania identycznych uprawnień dla innych osób. U podstaw praw nabytych znajduje się dążenie do zapewnienia jednostce bezpieczeństwa prawnego i umożliwienia jej racjonalnego planowania przyszłych działań. Konstytucyjna zasada ochrony praw nabytych nie wyklucza stanowienia regulacji ograniczających lub znoszących prawa podmiotowe. Ocena dopuszczalności wyjątków od zasady ochrony praw nabytych wymaga, zdaniem Trybunału, rozważenia na ile oczekiwanie jednostki dotyczące ochrony praw nabytych jest usprawiedliwione, ponieważ zasada ochrony praw nabytych, chroni wyłącznie oczekiwania usprawiedliwione i racjonalne. Nadto uzasadnieniem naruszenia zasady ochrony praw nabytych może być w szczególności potrzeba zapewnienia realizacji innej wartości istotnej dla systemu prawnego, choćby nie była ona wprost wyrażona w tekście przepisów konstytucyjnych (wyrok z 4 stycznia 2000 r., K. 18/99).

Wobec tego, orzeczenie o uprawnieniach do karty parkingowej w poprzednim stanie prawnym, nawet na stałe, nie pozbawia prawa do ponownej oceny spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek warunkujących przyznanie prawa do tego rodzaju uprawnień, w aspekcie spełnienia tych przesłanek w zakresie niepełnosprawności i ograniczeń możliwości samodzielnego poruszania się po wejściu w życie nowelizacji ustawy Prawo o ruchu drogowym. Zważywszy należy również, iż projekt nowelizacji, zakładał dokonanie zmian

w przepisach, które doprowadzą do wyeliminowania, lub przynajmniej, do ograniczenia przypadków posługiwania się sfałszowanymi kartami parkingowymi lub dokumentami wydanymi osobom, które zmarły. Realizacja tych celów, miała nastąpić, w pierwszej kolejności, przez wprowadzenie kart przyznawanych na czas określony – zrezygnowano jednocześnie z wydawania kart na stałe, przez zabezpieczenia techniczne kart oraz utworzenie centralnej ewidencji wydanych kart parkingowych. W toku prac legislacyjnych pierwotny projekt nowelizacji uległ daleko idącym modyfikacjom. Przede wszystkim do przesłanek wydania kart parkingowych dodano przesłankę znacznego ograniczenia możliwości samodzielnego poruszania się. Ponadto zawężono krąg podmiotów, którym można wydać kartę parkingową – poprzez wyeliminowanie osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Zajmująca się tą tematyką Komisja, uznała, iż posiadanie karty parkingowej jest przywilejem, zaś liczba kart będących

w obiegu zmienia spostrzeżenie na ten dokument, co jednocześnie prowadzi do znacznych utrudnień w korzystaniu przez osoby niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień. Stanowisko to zostało zaakceptowane i w toku procesu legislacyjnego włączono je do projektu nowelizacji, która po uchwaleniu jej weszła w życie w dniu 1 lipca 2014 roku.

Z poczynionych, w postępowaniu, ustaleń wynika, że wnioskodawca, mając orzeczoną umiarkowany stopień niepełnosprawności z przyczyn ortopedycznych i neurologicznych, nie spełnia dodatkowej przesłanki do otrzymania karty parkingowej – znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się. Biegły ortopeda ocenił, że u wnioskodawcy brak znacznego ograniczenia możliwości samodzielnego poruszania się, nie jest równoznaczny, ze stwierdzeniem, że wnioskodawca jest zdrowy i wykazuje pełną sprawność w samodzielnym poruszaniu się. W związku z powyższym, wnioski formułowane przez wnioskodawcę w zarzutach do opinii biegłego są błędne. Biegły ortopeda bowiem wskazał, że rozpoznane zmiany zwyrodnieniowe kwalifikują wnioskodawcę do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, ale nie powodują znacznych ograniczeń w samodzielnym poruszaniu się

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd stosownie do treści art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie w części, oddalając odwołanie w pozostałym zakresie.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł A. K. (1) zaskarżając przedmiotowy wyrok w części tj. w zakresie punktu 2 tj. oddalenia odwołania w pozostałej części, obejmującego odebranie mu przyznanej na stałe karty parkingowej. A. K. (1), w oparciu o art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c., zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji wydania orzeczenia o opinii biegłych, które uznać należy za niepełne, gdyż wydane zostały na podstawie badań lekarskich nieuwzględniających jego aktualnego stanu zdrowia. Na podstawie art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c., A. K. (1) wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie.

W treści uzasadnienia wskazano, że na podstawie złożonego przez A. K. (1) wniosku, (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. wydał w dniu 10.06.2015 r. orzeczenie w którym uznał A. K. (1) za osobę z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (symbol 05 R) od 27.04.2015 r. do 30.06.2016 r. Stwierdził, że nie da się ustalić od kiedy niepełnosprawność istnieje, a także że nie spełnia on przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Orzeczeniem z dnia 9.09.2015 r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności utrzymał w mocy ww. orzeczenie. Wyrokiem z dnia 11.01.2017 r. (XU 247/15) Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi Sąd Pracy X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżone orzeczenie i poprzedzające je orzeczenie (...). Zaliczył A. K. (1) do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, także z przyczyn neurologicznych - symbol 10N i zmienił punkt III Orzeczenia - stwierdzając, że orzeczenie wydane zostało na stałe. W tym zakresie A. K. (1) zgodził się z ustaleniami i decyzją Sądu. Nie podzielił natomiast podglądu odnośnie oddalenia odwołania w pozostałej części, bo część ta dotyczy zagadnienia o niezmiernie istotnym dla niego znaczeniu tj. o niespełnieniu dodatkowej przesłanki do otrzymania karty parkingowej w postaci znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się. Z uzasadnienia wyroku wynika, że w tym zakresie Sąd oparł się na ocenie biegłego, którego zdaniem rozpoznane zmiany zwyrodnieniowe kwalifikują go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, ale nie powodują znacznych ograniczeń w samodzielnym poruszaniu się. Brak znacznego ograniczenia możliwości samodzielnego poruszania się nie jest jednak równoznaczny ze stwierdzeniem, że jest on zdrowy i wykazuje pełną sprawność w samodzielnym poruszaniu się. Jak stwierdził Sąd, w związku z powyższym wnioski formułowane przez niego w zarzutach do opinii biegłego są błędne. A. K. (1) nie zgodził się ze stanowiskiem Sądu. W toku postępowania Sąd przekazał mu opinie biegłych i zobowiązał do wskazania zarzutów i pytań do biegłego. A. K. (1) odniósł się do opinii biegłych na piśmie, a Sąd jego wnioski uznał za błędne. Zdaniem A. K. (1) opinie są niepełne, bo wydane zostały w sytuacji, gdy biegli nie zapoznali się z aktualnym stanem jego zdrowia. Oparto je o „stare” zdjęcia i badanie manualne, zamiast na badaniach aktualnych typu zdjęcia, czy USG. Z uwagi na charakter schorzeń dokumentacja znajdująca się w aktach sprawy jest wystarczająca dla uznania stopnia niepełnosprawności, ale nie oddaje aktualnych możliwości w zakresie jego samodzielnego poruszania się. W tych okolicznościach uważa on, że bezkrytycznie opierając się na opiniach biegłych, Sąd postąpił niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia

życiowego. A. K. (1) nie zgodził się ze stanowiskiem Sądu, bo z dokumentów bezspornie wynika, że w grę wchodzi nie tylko zmiany zwyrodnieniowe. W tym roku kończy on 71 lat i jak u większości ludzi, tak i u niego, wraz z upływem lat zmiany zwyrodnieniowe postępują i negatywnie wpływają na jego możliwości ruchowe. W jego przypadku, nie tyle zmiany zwyrodnieniowe oddziałują na możliwość mojego samodzielnego poruszania się, co zmiany mechaniczne i następstwa tych zmian. W sposób istotny wpływa na to usunięcie łąkrotek ponad 50 lat temu i tworzenie się cyst podkolanowych, a to w połączeniu z niedowładem nogi lewej powoduje, że jego możliwości ruchowe są znacznie ograniczone. Dodał, że od dnia wydania I Orzeczenia (10.06.2015 r.) stan jego nóg uległ pogorszeniu, a w tej chwili czeka na zabieg operacyjny. Od wielu lat jest pod opieką lekarzy chirurgów, a obecnie leczy się w S. i w O.. Podczas ostatniej wizyty w szpitalu w O. w dniu 17 stycznia tego roku lekarz prowadzący dr R. N. zlecił wykonanie na miejscu zdjęć RTG prawego i lewego kolana. Po obejrzeniu tych zdjęć stwierdził, iż stawy kolanowe są zniszczone i kwalifikują się tylko do wymiany. A. K. (1) podniósł, że w przeciwieństwie do biegłych, lekarze, którzy go leczą twierdzą, że nie mogą diagnozować w oparciu o badania „stare”, oraz że badania choćby sprzed kilku miesięcy nie są już miarodajne i konieczne jest wykonanie nowych. Ograniczenie chodzenia do niezbędnego minimum to podstawowe zalecenie lekarzy u których leczy się A. K. (1) i jest to zalecenie powtarzane przy każdej wizycie. Zdaniem skarżącego, konieczne jest uchylene wyroku we wskazanym powyżej zakresie i określenie znacznego ograniczenia jego możliwości poruszania się, w oparciu o aktualne badania. A. K. (1) dodał, że karta parkingowa jest dla niego bardzo ważna i pozwala mu normalnie funkcjonować.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje :

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd drugiej instancji nie dopatrył się w postępowaniu pierwszoinstancyjnym naruszenia przepisów prawa materialnego czy przepisów postępowania, skutkujących koniecznością zmiany bądź uchylene zaskarżonego wyroku.

Art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, iż Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, iż sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Natomiast zarzut dowolnego i fragmentarycznego rozważenia materiału dowodowego, wymaga dla swej skuteczności, konkretyzacji, i to nie tylko przez wskazanie przepisów procesowych, z naruszeniem których apelujący łączy taki skutek, lecz również przez określenie, jakich dowodów lub jakiej części materiału zarzut dotyczy, a ponadto podania przesłanek dyskwalifikacji postępowania sądu pierwszej instancji, w zakresie oceny poszczególnych dowodów na tle znaczenia całokształtu materiału dowodowego oraz w zakresie przyjętej podstawy orzeczenia.

Zgodnie z zaś z treścią art. 278 § 1 k.p.c. dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje w wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości „specjalne”. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje więc wówczas, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy potrzebne są wiadomości, wykraczające poza zakres wiadomości przeciętnej osoby posiadającej ogólne wykształcenie. Wobec tego biegłym może być jedynie osoba, która posiada wskazane wiadomości potrzebne do wydania opinii i daje rękojmię należytego wykonania czynności biegłego.

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów – art. 233 k.p.c, Sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. (wyrok SN z 2003-10-30 IV CK 138/02 L.). Niemniej jednak, polemika z opinią biegłego, nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc (wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00 L.). Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza, bowiem, przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26).

Zdaniem Sądu II instancji, niewątpliwym jest, że ocena stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy oraz związanych z nim wskazań, w tym do spornego przyznania karty parkingowej, wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych, nie zaś tylko subiektywnym odczuciu zainteresowanej rozstrzygnięciem strony.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy uczynił podstawą swego rozstrzygnięcia opinie biegłych lekarzy: ortopedy oraz neurologa. Wskazani biegli, w oparciu o dokumentację medyczną, zgromadzoną w sprawie, oraz przedmiotowe badanie wnioskodawcy, zgodnie stwierdzili, iż wnioskodawca jest osobą o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z kodem 05-R, oraz 10-N o charakterze stałym, przy czym brak jest wskazań, w zakresie przyznania mu karty parkingowej, gdyż, z uwagi na stan zdrowia, nie spełnia przesłanek określonych w art.8 ust.3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. z 2012, poz. 1137 ze zm.).

Podkreślenia wymaga fakt, iż w postępowaniu przed Sądem I instancji, odwołujący nie był ograniczony w zakresie możliwości przedstawienia swych twierdzeń i dowodów w kwestiach istotnych dla rozstrzygnięcia. Poza jednak przytoczonymi stwierdzeniami, subiektywnie oceniającymi stan zdrowia, skarżący nie sformułował żadnych zarzutów, które ujawniałyby nieprawidłowości w wydanych przez ww. biegłych opiniach. Wskazać należy również, iż dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie, nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 roku, II UKN 233/00 L.).

Sąd Okręgowy zgadza się zatem z oceną Sądu pierwszej instancji, iż wszystkie złożone w sprawie opinie biegłych lekarzy, w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawcy były rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w oparciu o całość dokumentacji lekarskiej zgromadzonej w aktach sprawy, wywiad i szczegółowe badanie wnioskodawcy. Wynikające z nich wnioski były logicznie i prawidłowo uzasadnione, nadto nie zawierały braków i wyjaśniały wszystkie okoliczności, istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Z tych też względów, w ocenie Sądu Okręgowego, brak postaw do przyjęcia, iż uzyskane od biegłych wiadomości specjalne, nie były wystarczające do merytorycznego i prawidłowego rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie brak było zatem podstaw do uznania, że wnioskodawca, w chwili orzekania, był osobą z naruszoną sprawnością organizmu, w takim stopniu, iż charakteryzowało go znacznie ograniczenie możliwości samodzielnego poruszania się.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 litera „a” ustawy o ruchu drogowym, kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Ponadto, zgodnie z art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r, Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) w orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), przy czym, w przypadku osób niepełnosprawnych, zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna).

Wprawdzie, na gruncie niniejszej sprawy, niekwestionowanym jest, że A. K. (1) legitymuje się umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z przyczyn upośledzenia narządu ruchu oraz z przyczyn neurologicznych, to jednak występujące schorzenia, nie uniemożliwiają mu wystarczająco sprawnego samodzielnego poruszania się. Biegli

wskazali bowiem wprost, iż u wnioskodawcy nie występują objawy mogące powodować istotne ograniczenie sprawności ruchowej. Wobec powyższego przyjąć należało, iż skarżący nie spełnia przesłanek z art.8 ust. 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku „Prawo o ruchu drogowym”. Żądania apelacji nie mogły zatem zostać uwzględnione.

Na marginesie podnieść również należy, że jeżeli wnioskodawca uważa, iż jego stan zdrowia i stopień jego sprawności, od chwili wydania , przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, zaskarżonego orzeczenia, uległ pogorszeniu, uprawnia to, wnioskodawcę, do wystąpienia z nowym wnioskiem w tym przedmiocie. Powyższe nie może, zaś, służyć do podważenia rozstrzygnięcia, prawidłowo uwzględniającego okoliczności faktyczne, istniejące w chwili orzekania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.

Przewodniczący Sędziowie

S.B.